

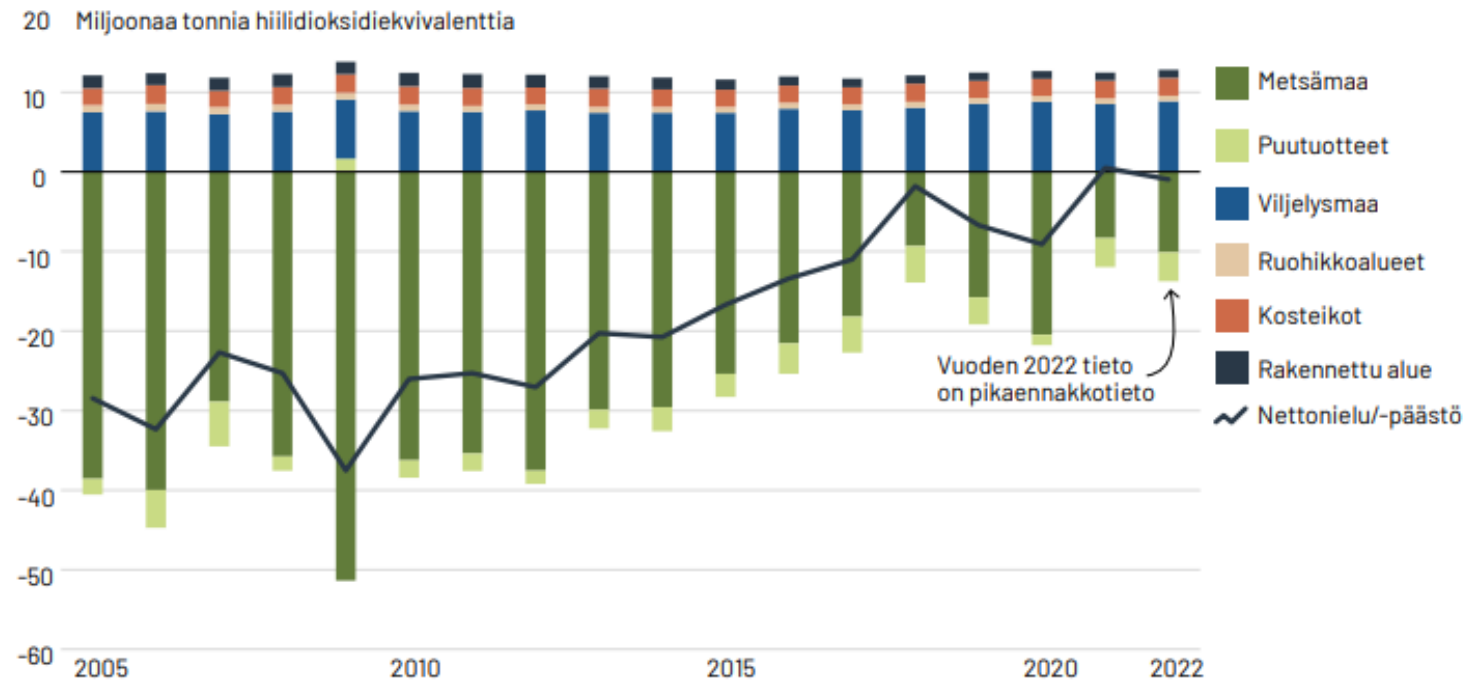
METSÄNOMISTAJAT JA ILMASTONMUUTOKSEN HILLINTÄ METSÄTALOUESSA

Paula Horne ja Marjo Maidell
Pellervon taloustutkimus PTT

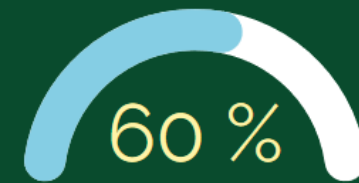
METSÄT & ILMASTONMUUTOKSEN HILLINTÄ

Maankäyttösektorin päästöjen ja nielujen kehitys

Metsämaa-luokkaan kuuluvat metsät ovat säilyneet hiilinieluna, mutta nielun koko on pienentynyt viime vuosina merkittävästi. Suurin päästölähde on viljelysmaa-luokkaan kuuluvat turvepellot.

YKSITYISHENKILÖT OMISTAVAT SUOMEN METSISTÄ

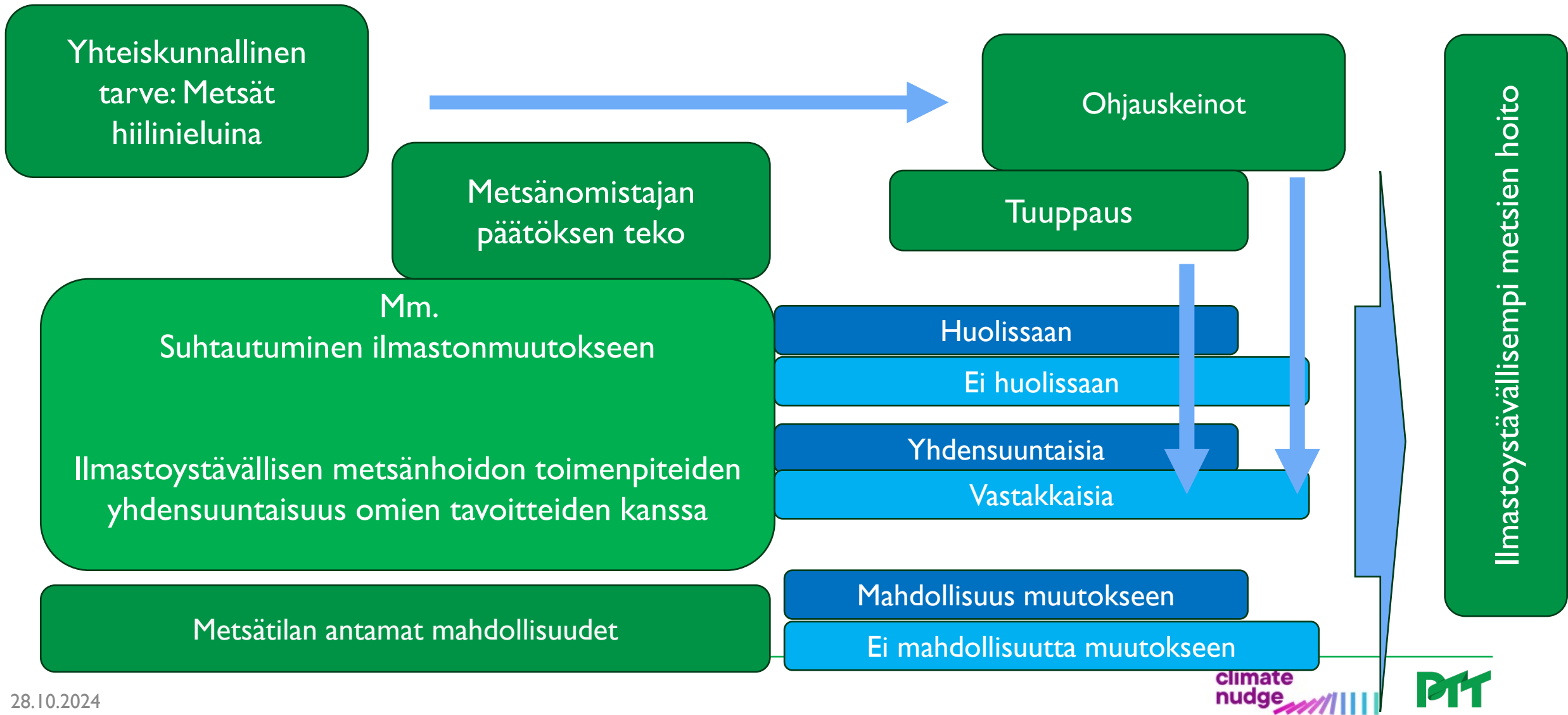
Yksityishenkilöiden metsät tuottavat 80 % teollisuuden puuntarpeesta.

SUOMESSA YKSITYISMETSÄN-OMISTAJIA ON

620 000

Joka yhdeksäs suomalainen omistaa metsää.

OHJAUSKEINOT JA PÄÄTÖKSENTEKO

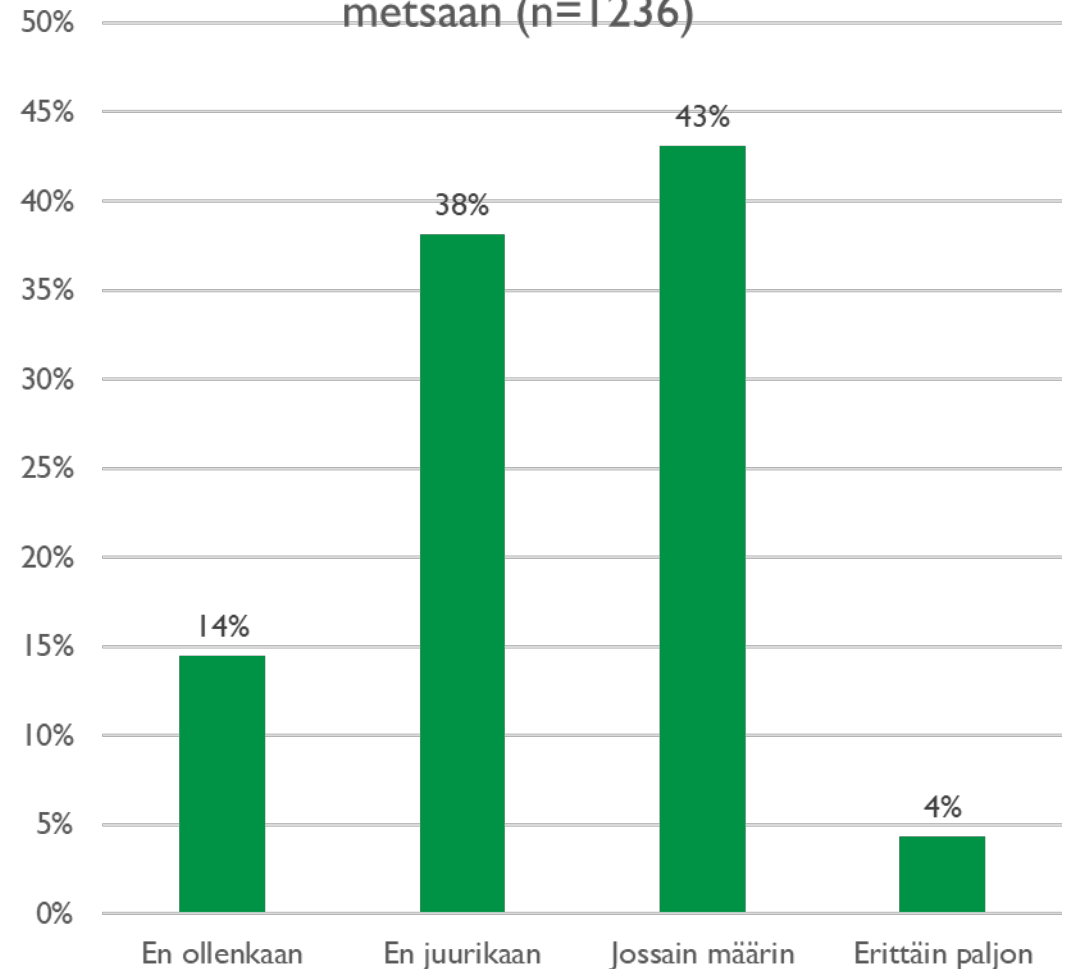
METSÄNOMISTAJIEN PÄÄTÖKSENTEKO

Suhtautuminen ilmastonmuutokseen

Metsänomistajista noin puolet on vähintäänkin jossain määrin huolestuneita ilmastonmuutoksen vaikutuksesta omaan metsään.

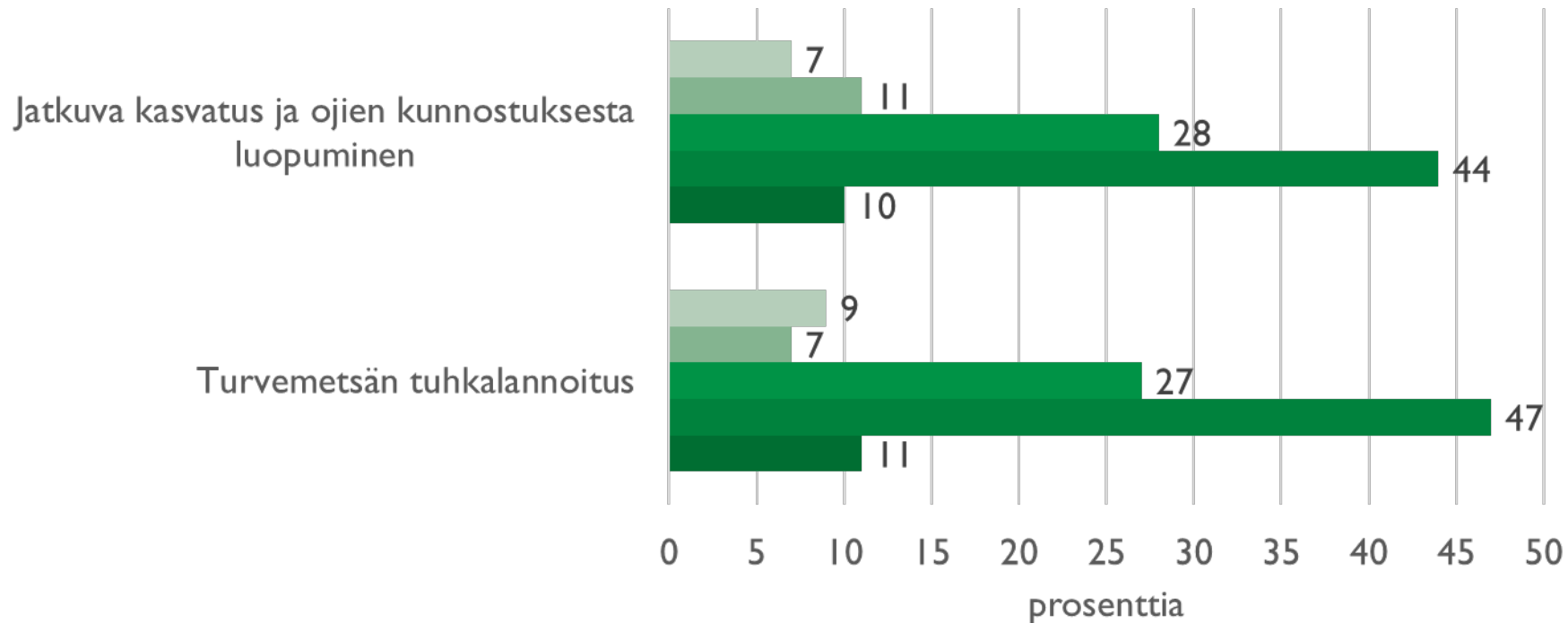
- Ilmastonmuutoksen koetaan olevan uhka omien metsien terveydelle (46 %), mutta sen ei uskota uhkaavan oman tilan puuntuotantoa (28 %).
- Viidesosa on havainnut metsissään muutoksia, joiden uskoo aiheutuneen ilmastonmuutoksesta

Metsänomistajien huolestuneisuus ilmastonmuutoksen vaikutuksista omaan metsään (n=1236)

METSÄNOMISTAJIEN PÄÄTÖKSENTEKO

Ilmastoystävällisen metsänhoidon toimenpiteiden
yhdensuuntaisuus omien tavoitteiden kanssa

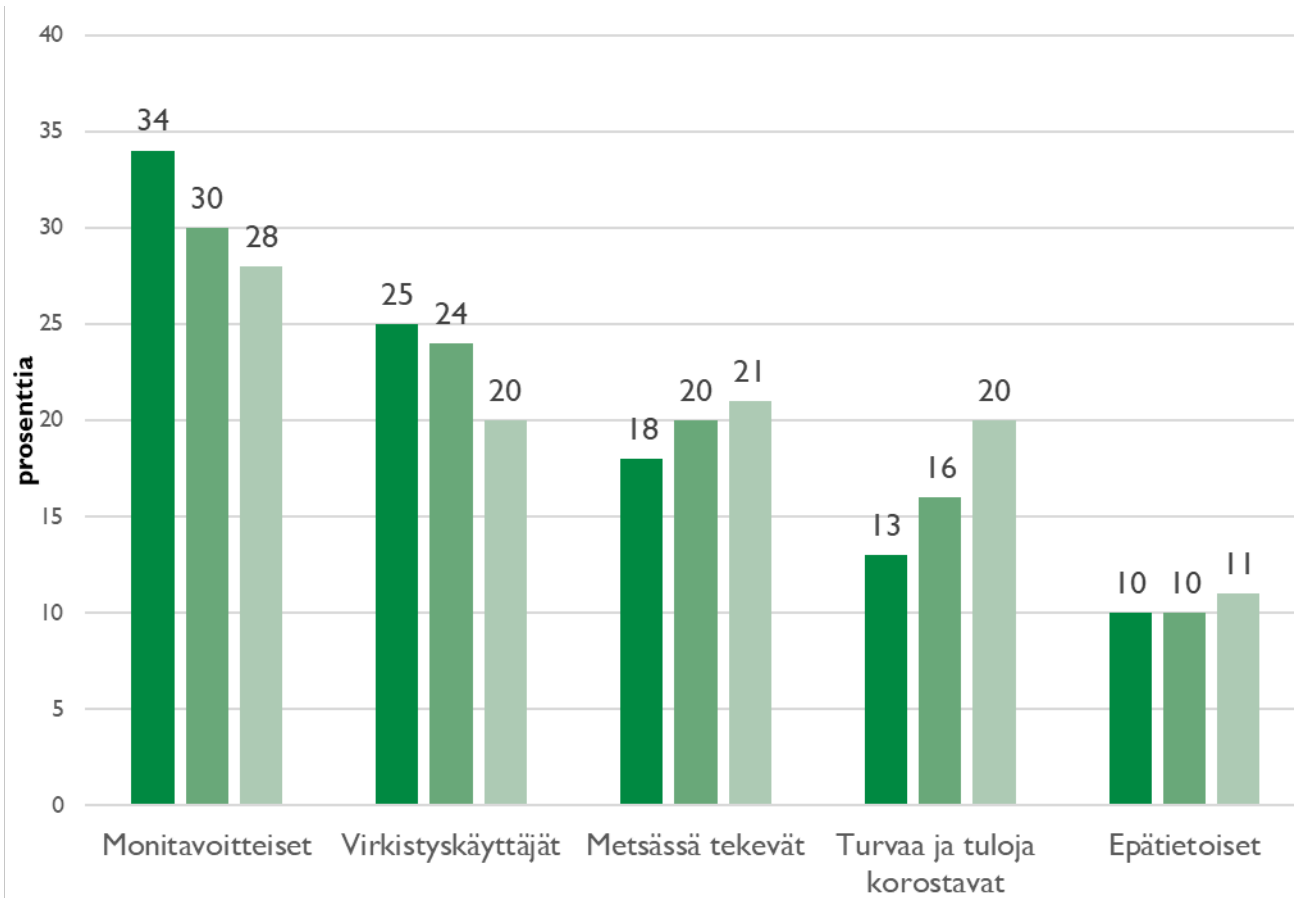

Alle 20 % vastaajista toteuttanut/toteuttamassa tai aikoo toteuttaa lähivuosina ko. ilmastotoimia metsissään

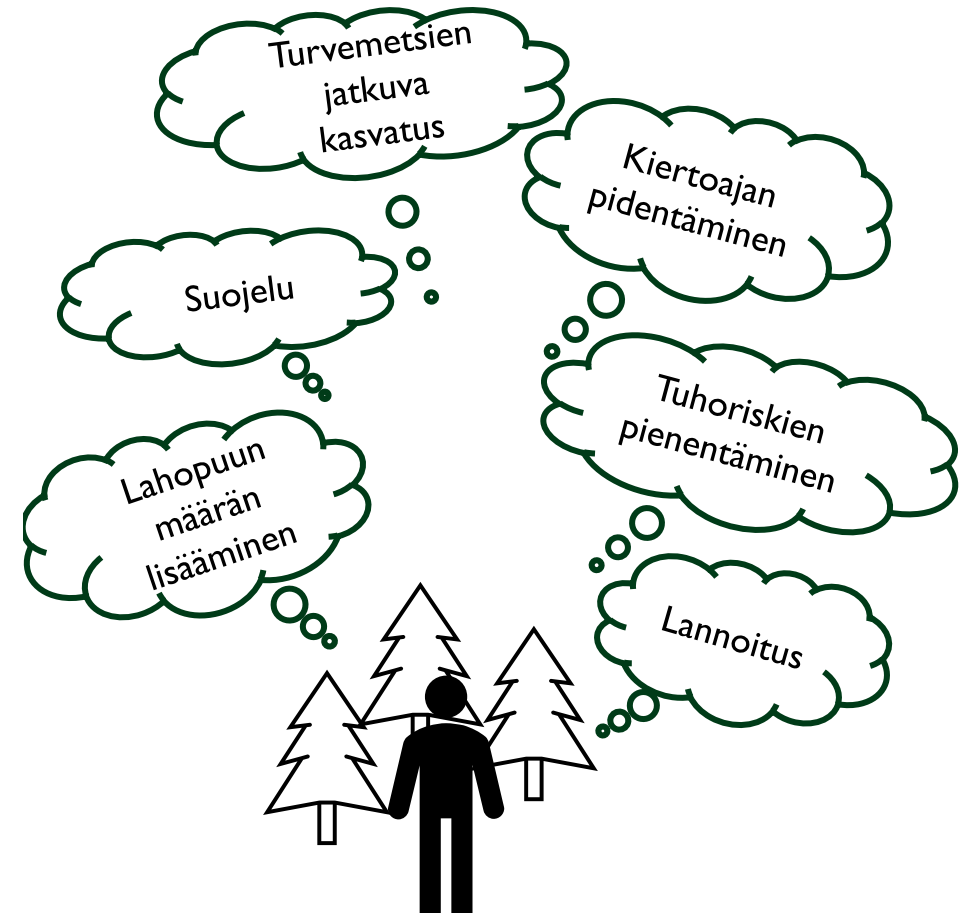
- Olen toteuttanut tai toteuttamassa
- Aion toteuttaa lähivuosina
- Olen epävarma toteutuksesta
- En aio toteuttaa
- Ei koske tilaa

METSÄNOMISTAJIEN PÄÄTÖKSENTEKO

Ilmastoystävällisen metsänhoidon toimenpiteiden yhdensuuntaisuus omien tavoitteiden kanssa

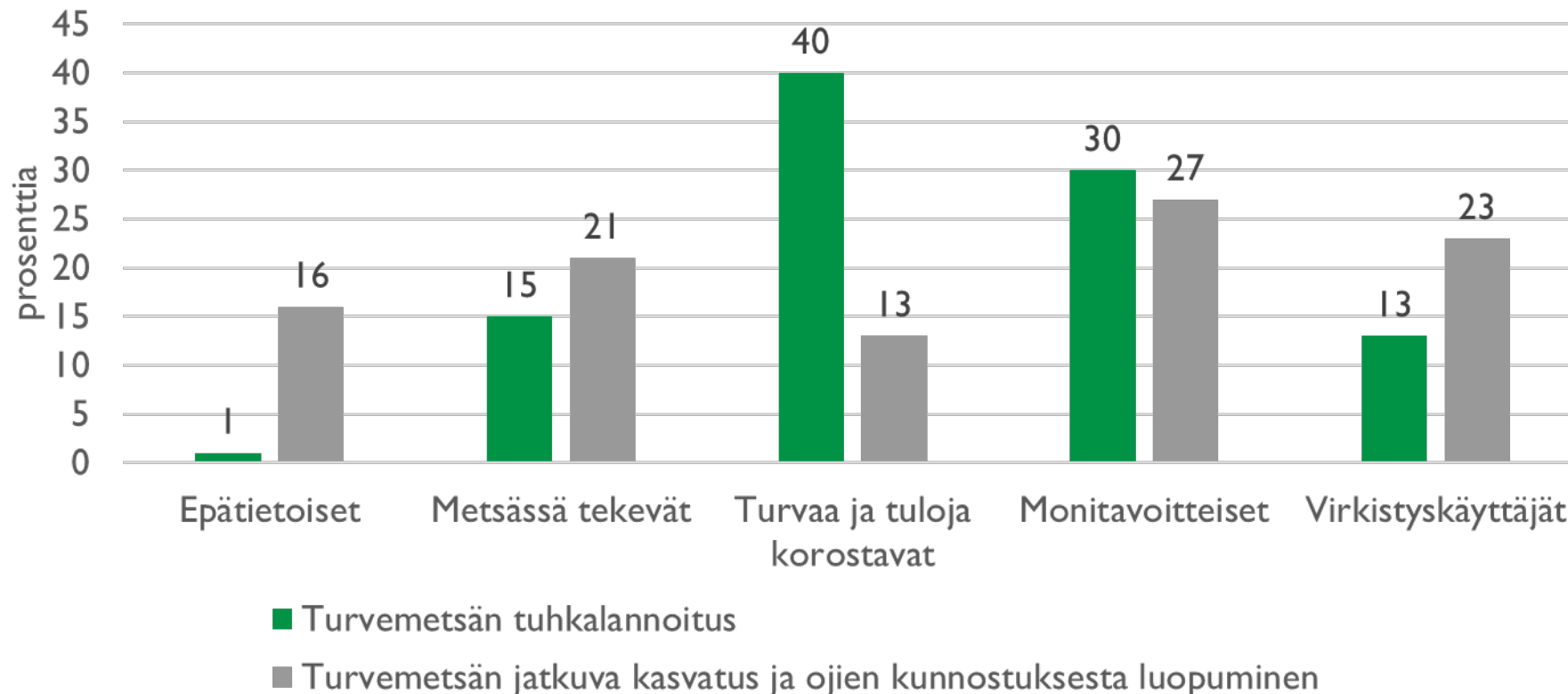
■ 1999
■ 2009
■ 2019

METSÄNOMISTAJIEN PÄÄTÖKSENTEKO

Ilmastoystävällisen metsänhoidon toimenpiteiden yhdensuuntaisuus omien tavoitteiden kanssa

Miten metsänomistuksen tavoitteet vaikuttavat siihen, onko toteuttanut tai aikoo toteuttaa eri ilmastotoimenpiteitä metsissään?

Turve metsän tuhkalannoitusta toteuttavista 70 % kuului turvaa ja tuloja korostavien tai monitavoitteisten ryhmään.

Jatkuva kasvatusta toteuttavista 71 % monitavoitteisia, virkistyskäyttäjiä tai metsässä tekeviä.

METSÄNOMISTAJIEN PÄÄTÖKSENTEKO

Noin puolet metsänomistajista ei ole erityisen huolissaan ilmastonmuutoksen vaikutuksista omiin metsiinsä.

- Vähentää motivaatiota muuttaa metsänhoidon menetelmiä ilmastoystävällisimmiksi

Valtaosa ei ole toteuttamassa ko. ilmastoystävällisiä metsänhoidon toimenpiteitä metsissään

- Toteuttavien valinta kohdistuu pääosin toimenpiteisiin, jotka yhdensuuntaisia omien metsänomistuksen tavoitteiden kanssa

Ohjauskeinoja tarvitaan! Perinteisesti: sääntely, taloudelliset ohjauskeinot ja informaatio-ohjaus.

Olennaista vaikuttaa metsänomistajien ymmärrykseen ilmastonmuutoksen vaikutuksista metsiin sekä oivaltamiseen moninaisista metsänhoidon toimenpiteistä.

Käyttäytymistieteisiin perustuvalla tuuppauksella voisi olla potentiaalia erityisesti epävarmojen metsänomistajien käyttäytymisen muuttamisessa.

TUUPPAUS

Tuuppaus (nudge) on käyttäytymistieteelliseen tietoon perustuva muutos tavassa, jolla eri vaihtoehdot esitetään päätöksentekotilanteissa.

Valinnoista **helpompia, ajankohtaisempia** ja **houkuttelevampia**.

Ei rajata pois vaihtoehtoja, **ei** tueta tiettyjä valintoja rahallisesti, **ei** ohjata toimimaan arvojen vastaisesti.

Suosio kasvanut 2000-luvulla: **kustannustehokas** tapa vaikuttaa päätöksiin. Viime vuosina myös kritiikkiä.

ESIMERKKEJÄ TUUPPAUKSISTA

Muutetaan ympäristöä, jossa päätös tehdään

Kuukausittainen tukisumma

15 €/kk

20 €/kk

30 €/kk

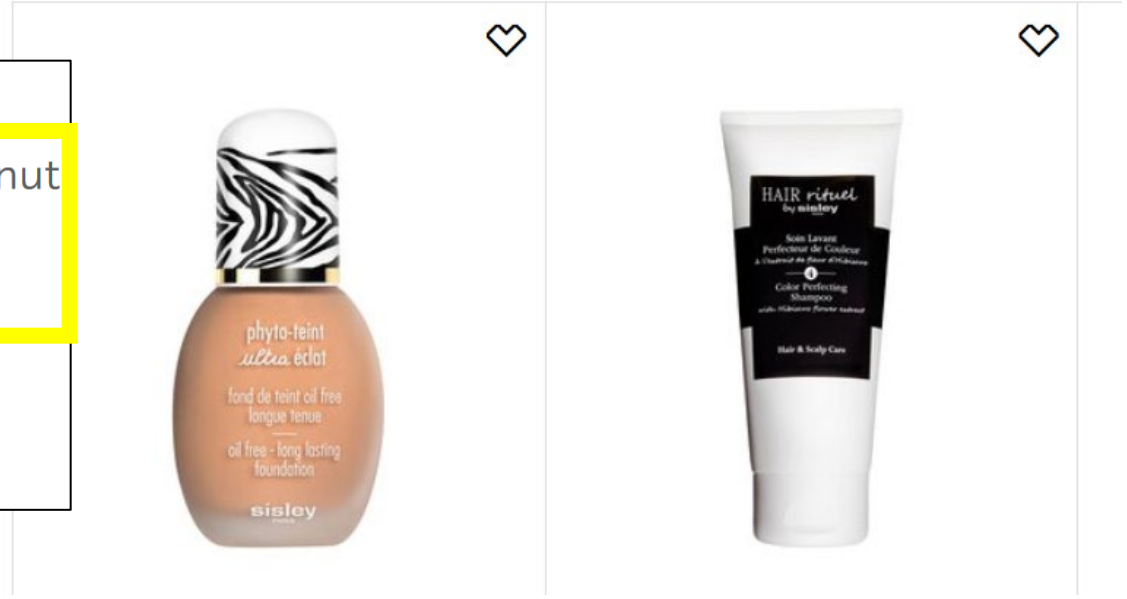
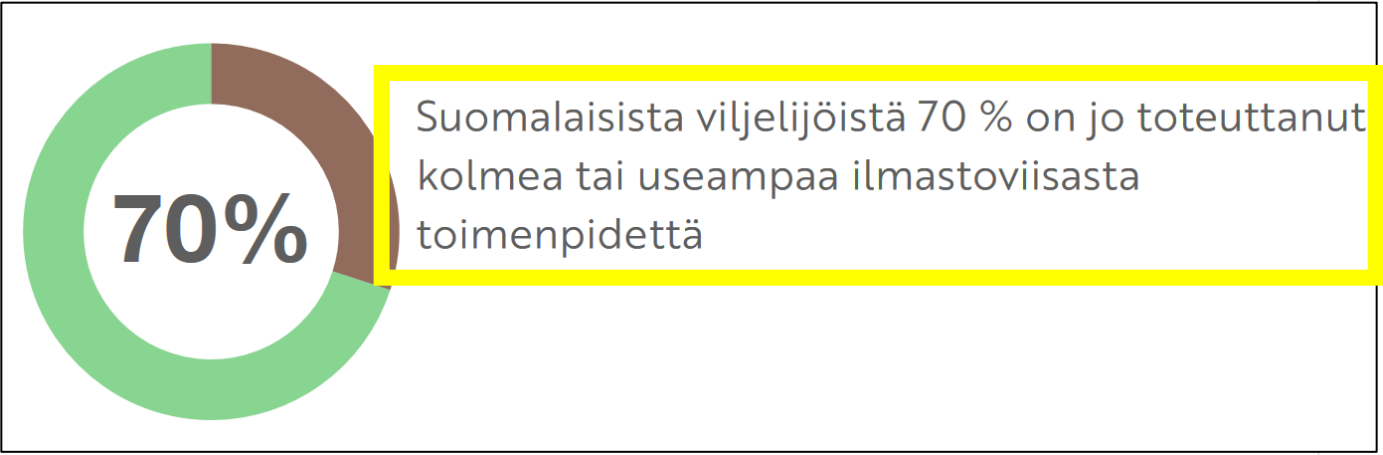
Suosituin summa

ESIMERKKEJÄ TUUPPAUKSISTA

Hyödynnetään sosiaalista normia

Huonetyyppi	Henkilömäärä
Superior-sviitti	
Suositellaan 2 aikuiselle ja 2 lapselle	
● Vain 1 jäljellä sivustollamme	
2 parivuodetta ja 1 vuodesohva 	
 Ilmainen vauvansänky saatavilla pyynnöstä	

MUUT ASIAKKAAT OSTIVAT MYÖS

ESIMERKKEJÄ TUUPPAUKSISTA

Muokataan annettavaa tietoa selkeämmäksi, visuaalisemmaksi, näkyvämmäksi, oikea-aikaiseksi, kohdennetummaksi, jne.

Tule lahjoittajaksi

Päätämme nyt, millaisen planeetan jätämme lapsillemme. Säilyttääksemme riippumattomuutemme emme ota vastaan rahaa yrityksiltä tai valtiolta, siksi jokaisella lahjoitetulla eurolla on väliä.

Lahjoita

Haluan hoitaa metsääni

Hoidettu metsä on tuottava, elinvoimainen ja monimuotoinen.

Valitse palvelu

Hae kotitalosi kierrätyslähettilääksi!

MITÄ PITÄÄ OTTAA HUOMIOON KUN TUUPATAAN METSÄÄN LIITTYVIÄ PÄÄTÖKSIÄ?

MITÄ PITÄÄ OTTAA HUOMIOON KUN TUUPATAAN METSÄÄN LIITTYVIÄ PÄÄTÖKSIÄ?

Metsäpäätöksiä harkitaan monesti tarkkaan.

Niitä tehdään melko harvoin.

Päätöksillä on yleensä pitkäkestoiset seuraukset.

→ Tuuppaukset, jotka soveltuvat hitaaseen päätöksentekoon: helpottavat tiedon omaksumista, kannustavat harkintaan.

Työterveyslaitos

MITÄ PITÄÄ OTTAA HUOMIOON KUN TUUPATAAN METSÄÄN LIITTYVIÄ PÄÄTÖKSIÄ?

Metsäpäätöksiä harkitaan monesti tarkkaan.

Niitä tehdään melko harvoin.

Päätöksillä on yleensä pitkäkestoiset seuraukset.

→ Tuuppaukset, jotka soveltuvat hitaaseen päätöksentekoon: helpottavat tiedon omaksumista, kannustavat harkintaan.

Monen metsänomistajan käytössä olevat tiedot, taidot ja aikaresurssit ovat rajalliset.

→ Tuuppaukset, jotka herättelevät ja helpottavat päätöksentekoa.

MITÄ PITÄÄ OTTAA HUOMIOON KUN TUUPATAAN METSÄÄN LIITTYVIÄ PÄÄTÖKSIÄ?

Metsäpäätöksiä harkitaan monesti tarkkaan.

Niitä tehdään melko harvoin.

Päätöksillä on yleensä pitkäkestoiset seuraukset.

→ Tuuppaukset, jotka soveltuvat hitaaseen päätöksentekoon: helpottavat tiedon omaksumista, kannustavat harkintaan.

Monen metsänomistajan käytössä olevat tiedot, taidot ja aikaresurssit ovat rajalliset.

→ Tuuppaukset, jotka herättelevät ja helpottavat päätöksentekoa.

Metsiin kohdistuvat tavoitteet ja toiveet ovat moninaiset, metsänomistajien tiedot ja taidot vaihtelevat.

→ Tarvitaan melko yksityiskohtainen ymmärrys päätöksenteosta, yksi ei sovi kaikille

Työterveyslaitos

strateginen TUTKIMUS

TUUPPAUKSIA METSÄÄN.FI-PALVELUSSA

Tiedon näkyvyyteen ja helppoon toimintaan liittyvät tuuppaukset esillä kesä-syyskuussa 2024 satunnaisesti valitulle ryhmälle metsänomistajia.

Tuupattavina toimenpiteinä taimikon ja nuoren metsän hoito sekä tuhkalannoitus.

Tuloksia luvassa 2025.

28.10.2024

Tervetuloa Metsään.fihin!

Täältä löydät julkisin varoin kerätyt tiedot metsästäsi, voit lähettää tukihakemuksia ja ilmoituksia sekä olla yhteydessä metsäalan ammattilaisiin.

Ilmoitukset 2

 <p>Pinta-ala 19 ha</p> <p>Tuen määrä 3 800 € 200 €/ha</p> <p>Katso kartalla</p> <p>Lue lisää tuesta</p> <p>Piilota ilmoitus</p>	<p>Taimikon tai nuoren metsän hoito voi olla ajankohtaista kiinteistölläsi</p> <p>Voit saada tähän metsänhoitotyöhön tukea, jos tukiehdot täyttyvät.</p>	 <p>Pinta-ala 23 ha</p> <p>Tuen määrä 6 210 € 270 €/ha</p> <p>Katso kartalla</p> <p>Lue lisää tuesta</p> <p>Piilota ilmoitus</p>	<p>Tuhkalannoitus voi olla ajankohtaista kiinteistölläsi</p> <p>Voit saada tähän metsänhoitotyöhön tukea, jos tukiehdot täyttyvät.</p>
---	--	---	--

Mi

Tutustu

[Etusivu](#)

[Kiinteistöni](#)

[Asiointi](#)

[Yhteydenot](#)

t

Taimikon tai nuoren metsän hoito voi olla ajankohtaista kiinteistölläsi

[Lue lisää tuesta](#)

[Löydä ammattilainen](#)

8

[Piilota ilmoitus](#)

nuage

YHTEENVETO

Ohjaukeinoja tarvitaan, jotta suurempi osa metsänomistajista toteuttaisi ilmastoystävällisiä metsänhoidon toimenpiteitä.

- Tuupaus (ja muu käyttäytymistieteellinen ohjaus) toimii muiden ohjaukeinojen rinnalla.

Etenkin epävarmat metsänomistajat ovat potentiaalinen kohde tuuppauksille.

Metsiä koskeva päätöksenteko usein hidasta ja vaikutukset pitkäkestoisia -> tuuppausten tulisi herätellä ja helpottaa harkintaa.

Tuupaus voi toimia vain, jos se sopii yksilön päätöksentekotilanteeseen -> räätälöinti.

Tarvitaan lisää käytännön kokemuksia ja tutkittua tietoa metsäpäätösten tuuppaamisesta.

KIITOS!

paula.horne@ptt.fi

marjo.maidell@ptt.fi

<https://ilmastotuuppaus.fi/>

